

Uchwała nr 38 /2017

Rady Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska Uniwersytetu Wrocławskiego

z dnia 20 października 2017 r

w sprawie wykonania niektórych przepisów do Regulaminu studiów w UWr

Na podstawie uchwały nr 75/2016 Senatu UWr z dnia 27 kwietnia 2016 roku zmieniającej uchwałę w sprawie Regulaminu studiów i obwieszczenia Rektora UWr z dnia 18 maja 2016 roku w sprawie ogłoszenia tekstu jednolitego uchwały nr 26/2015 Rada Wydziału stanowi co następuje:

§1.

Wprowadza się ujednoczone, wydziałowe postanowienia do wykonania regulaminu studiów, szczególnie określone w załączniku nr 1, obowiązujące od roku akademickiego 2017/2018

§2.

Uchwała wchodzi w życie z dniem podjęcia.

Przewodniczący Rady

Dziekan - *Dr hab. Henryk Marszałek prof. UWr*

Załącznik do Regulaminu Studiów
(Uchwała Senatu Nr 26/2015 z dnia 25 marca 2015)
ujednolicony i uchwalony przez Radę Wydziału Nauk o Ziemi i Kształtowania Środowiska
Uniwersytetu Wrocławskiego 20 października 2017 roku

POSTANOWIENIA OGÓLNE

§ 1 pkt 4

Dziekan upoważnia prodziekana ds. nauczania, dyrektorów instytutów, dyrektorów ds. dydaktycznych do podejmowania rozstrzygnięć w sprawach przewidzianych w niniejszym Regulaminie.

ORGANIZACJA ROKU AKADEMICKIEGO

§ 7 pkt 3

Zajęcia w semestrze trwają: semestr zimowy 15 tygodni; semestr letni: 15 tygodni lub 12 tygodni, o ile w programie przewidziane są ćwiczenia terenowe realizowane w trakcie trwania semestru.

PLANY STUDIÓW, PROGRAMY I ORGANIZACJA NAUCZANIA

§ 15

W zajęciach przewidzianych tokiem studiów, na kierunkach prowadzonych na wydziale, mogą brać udział i je zaliczać również uczniowie wybitnie uzdolnieni. Dotyczy to tylko uczniów szkół ponadgimnazjalnych, którzy wykazują szczególne zainteresowanie szeroko rozumianą geografią, geologią (inżynierią geologiczną), gospodarką przestrzenną i turystyką. Wniosek w sprawie uczestnictwa na wybranych zajęciach powinien być złożony do dziekana przez dyrektora ds. dydaktycznych instytutu, który prowadzi dany kierunek. Wniosek w tej sprawie powinien wpłynąć do dyrektora nie później niż 30 dni przed rozpoczęciem zajęć w danym semestrze. Po tym terminie wnioski nie będą rozpatrywane. Wniosek składa uczeń, z tym że pismo w tej sprawie musi zawierać opinię dyrektora szkoły, do której uczęszcza. Wymagana jest równocześnie zgoda rodziców / opiekuna prawnego na uczestnictwo w tych zajęciach. W semestrze uczeń może uczestniczyć maksymalnie w trzech modułach zajęć (zajęcia lub grupa zajęć). Dyrektor ds. dydaktycznych opiniując wniosek stwierdza, czy zostały spełnione formalne wymagania stawiane wnioskowi oraz że istnieją realne możliwości realizacji przez ucznia wybranych modułów zajęć (zajęcia lub grupy zajęć) w taki sposób, że nie obniży to jakości realizowanych zajęć w danym cyklu. Jednocześnie brany jest pod uwagę fakt, czy dany moduł zajęć nie stanowi elementu sekwencji programowej. Uczeń uczestniczy w zajęciach na takich samych zasadach jak studenci. Tym samym jeśli to niezbędne ponosi konieczne koszty i opłaty (szczególnie dotyczy realizacji zajęć terenowych). Zaliczone moduły zajęć (zajęcia lub grupa zajęć), w momencie dostania się na dany kierunek na wydziale nie podlegają ponownemu zaliczeniu. Dla każdego ucznia prowadzona jest odrębna dokumentacja poza systemem USOS. Po zakończeniu semestru zajęć uczeń otrzymuje zaświadczenie o osiągniętych wynikach. Ostateczną decyzję w sprawie uczestnictwa w zajęciach podejmuje dziekan. Pozostałe rozstrzygnięcia w kwestiach nieuregulowanych tym zapisem będą rozstrzygane przez dziekana w momencie ich zaistnienia.

§ 21 pkt 3

Limity uczestników zajęć w grupach (minimalna liczebność grupy) są wprowadzane zarządzeniem dziekana. Zarządzenie w tej sprawie na kolejny rok akademicki ukazuje się nie później niż 15 lipca.

§ 21 pkt 6

Opracowanie szczegółowych zasad wyboru zajęć (fakultatywnych) dziekan powierza dyrektorom ds. dydaktycznych. Jednocześnie dziekan zobowiązuje dyrektorów ds. dydaktycznych do podania tych zasad nie później niż na dwa tygodnie przed ostatecznym terminem złożenia przez studentów deklaracji wyboru przedmiotów realizowanych w danym roku akademickim. Listy z uruchomionymi przedmiotami do wyboru oraz przypisanymi im studentami zostają umieszczone na stronach WWW instytutów prowadzących dany kierunek i przekazane w formie wydruku do dziekanatu. W momencie opublikowania list przedmiotów /modułów fakultatywnych stają się one dla studenta obligatoryjne.

§ 21 pkt 7

Jeśli student nie dokona wyboru modułu zajęć (zajęcia lub grupa zajęć) w określonym trybie i czasie (por. § 21 pkt 6), wówczas dyrektor ds. dydaktycznych wskazuje moduł zajęć do realizacji. W momencie wskazania modułu zajęć staje się on dla studenta obligatoryjny. Decyzja w tej sprawie jest ostateczna.

§ 22 pkt 2

Rada Wydziału nie ustala zasad przyjmowania studentów na zajęcia powyżej limitu uczestników w danym typie / rodzaju zajęć.

§ 22 pkt 4

Jedynie student drugiego roku i kolejnych lat studiów może zmienić grupę, do której został przypisany w celu odbycia zajęć. Odbywa się to na pisemny wniosek studenta skierowany do dyrektora ds. dydaktycznych po uzyskaniu zgody prowadzącego / prowadzących zajęcia w grupie, którą chce opuścić i w zajęciach, której chce uczestniczyć. Prowadzący nie może wyrazić pozytywnej opinii w przypadku, kiedy zmiana grupy spowoduje zmniejszenie liczebności grupy poniżej minimalnej liczebności ustalonej przez dziekana. Fakt ten ma zostać odnotowany na wniosku studenta. Wniosek należy złożyć w ciągu 2 tygodni od rozpoczęcia danych zajęć. Natomiast w przypadku zajęć terenowych nie później niż miesiąc przed zakończeniem zajęć dydaktycznych w semestrze, po którym odbywają się ćwiczenia terenowe. W przypadku zajęć terenowych odbywających się w trakcie danego semestru na miesiąc przed ich rozpoczęciem. Wnioski złożone po tych terminach będą rozpatrywane jedynie w szczególnych przypadkach uznanych przez dyrektora ds. dydaktycznych.

§ 23 pkt 1

Studenci, w tym studenci niepełnosprawni, posiadający aktualne orzeczenie o stopniu niepełnosprawności mogą ubiegać się o indywidualizację planu i programu studiów. W przypadku studentów niepełnosprawnych dotyczy to również sposobu organizacji i właściwej realizacji procesu dydaktycznego, w tym warunków odbywania studiów, w zależności od rodzaju i stopnia niepełnosprawności. Odbywa się to na uzasadniony pisemny wniosek studenta skierowany do dziekana przez dyrektora ds. dydaktycznych, który w tej sprawie wyraża swoją opinię.

§ 23 pkt 2

O indywidualizację programu studiów (IPS) może ubiegać się student I stopnia i II stopnia studiów, który uzyskał zgodę na opiekę nauczyciela akademickiego nad realizacją IPS oraz który w przypadku studiów:

- 1) I stopnia (licencjat) zaliczył I rok studiów i jednocześnie osiągnął średnią ocen nie niższą niż 4,5;
- 2) II stopnia gdy osiągnął na studiach I stopnia średnią ocen nie niższą niż 4,5.

Propozycje IPS przygotowuje opiekun naukowy. Opiekun naukowy przygotowując IPS, poza względami merytorycznymi, dokłada szczególnej staranności, aby indywidualizacja planu studiów zapewniała osiągnięcie zakładanych kierunkowych efektów kształcenia. Tak skonstruowany IPS przedstawiany jest do zaopiniowania dyrektorowi ds. dydaktycznych co najmniej trzy tygodnie przed rozpoczęciem każdego semestru.

Program studiów plus matryca pokrycia zakładanych kierunkowych efektów kształcenia, wraz z wnioskiem w przedmiotowej sprawie musi zostać przedstawiony dziekanowi do zatwierdzenia w ciągu 10 dni roboczych od rozpoczęcia semestru. Po tym terminie podanie nie będzie rozpatrywane. Decyzja dziekana w tej sprawie jest ostateczna.

§ 24

W uzasadnionych i udokumentowanych przypadkach dziekan może wyrazić zgodę na eksternistyczne zaliczanie przez studenta niektórych modułów zajęć (zajęcia lub grupa zajęć). Warunkiem koniecznym jest uzyskanie przez studenta zgody prowadzącego(-ych) zajęcia, które chciałby zaliczyć eksternistycznie. Opinia wyrażona przez prowadzącego(-ych) zajęcia o braku lub możliwości eksternistycznego zaliczenia zajęć jest decydująca. Do podania w przedmiotowej sprawie student dołącza pisemną zgodę prowadzącego(-ych) według załącznika numer 1 do niniejszej uchwały. Przesłankami dla podjęcia takiej decyzji może być, między innymi, udokumentowane: studiowanie na dwóch kierunkach jednocześnie, praca zawodowa (zarobkowa), sytuacja rodzinna, problemy zdrowotne, stwierdzona niepełnosprawność. Podanie w tej sprawie musi zostać przedłożone nie później niż w drugim tygodniu zajęć dydaktycznych danego semestru roku akademickiego. Po tym terminie podanie nie będzie rozpatrywane. Decyzja dziekana w tej sprawie jest ostateczna.

§ 25 pkt 1

Student po uzyskaniu zgody dziekana może uczestniczyć i zaliczać zajęcia poza swoim kierunkiem. Przedmioty na które student będzie uczęszczał po uzyskaniu zgody stają się dla niego obligatoryjne, a traktowane będą zawsze jako ponadprogramowe, chyba że stanowią integralną część studiów, wynikającą na przykład z indywidualizacji programu studiów (zob. § 23 pkt 1 i 2) (załącznik numer 2 do niniejszej uchwały).

ZALICZENIA I EGZAMINY

§ 31 pkt 4

Student(-ci) może(-gą) wystąpić do egzaminatora o przeprowadzenie egzaminu w terminie wcześniejszym. Przez wcześniejszy termin rozumie się okres przed rozpoczęciem zasadniczej sesji egzaminacyjnej. Egzaminator wyraża pozytywną opinię co do możliwości przeprowadzenia egzaminu w terminie wcześniejszym (bezwzględna konieczność całkowitej realizacji treści programu przedmiotu / modułu). Pisemny wniosek o wcześniejsze przeprowadzenie egzaminu do dziekana składa student / grupa studentów / cały rok. Wniosek zawiera: termin egzaminu, miejsce egzaminu, nazwiska i numery albumów studentów, których egzamin dotyczy lub zaznaczenie że egzamin obejmuje cały rok / specjalność (załącznik 3 do niniejszej uchwały). Wniosek musi zostać zaopiniowany / parafowany przez dyrektora ds. dydaktycznych. Decyzje w tej sprawie podejmuje dziekan, a jego rozstrzygnięcie jest ostateczne. Wcześniejszy termin egzaminu każdorazowo będzie traktowany jako egzamin podstawowy (tzw. pierwszy termin) lub drugi, jeśli dwa regulaminowe terminy egzaminu zostaną przeprowadzone przed rozpoczęciem zasadniczej sesji egzaminacyjnej.

§ 31 pkt 10

Student ostatniego okresu zaliczeniowego, który zalega z nie więcej niż dwoma modułami zajęć (zajęcia lub grupa zajęć), ma prawo do ich wcześniejszego zaliczenia. Jednak dotyczy to tylko egzaminów a nie ćwiczeń, laboratoriów, konwersatoriów, seminariów itp., których zaliczenie może między innymi uprawniać do przystąpienia do egzaminu. Jeśli są to moduły zajęć z wcześniejszych lat studiów, student jest zobowiązany do przystąpienia do ich zaliczenia w terminie(-ach) ustalonym(-onych) dla danego roku studiów. W przypadku przedmiotów z roku ostatniego student(-ci) ustala(-ją) datę dodatkowego terminu z egzaminatorem, o czym w formie pisemnej informują dziekana przez dyrektora ds. dydaktycznych (załącznik 4 do niniejszej uchwały).

§ 34 pkt 6

Protokoły w zakresie egzaminów mają wpłynąć do dziekanatu nie później niż 3 dni po zakończeniu sesji. Protokoły z pozostałych zajęć mają wpłynąć do dziekanatu nie później niż 3 dni po rozpoczęciu podstawowej sesji egzaminacyjnej. Natomiast w przypadku protokołów z wakacyjnych zajęć terenowych należy je bezwzględnie zwrócić do dziekanatu przed rozpoczęciem poprawkowej sesji egzaminacyjnej. Protokół z egzaminu składa egzaminator, a w przypadku pozostałych zajęć osoba je prowadząca lub odpowiedzialna za realizację przedmiotu / modułu zajęć (koordynator).

§ 35 pkt 1

Elementy dydaktyczne modułu zajęć (zajęcia lub grupa zajęć), raz zaliczone w danym toku studiów, nie wymagają ponownego zaliczenia.

§ 35 pkt 2

Uznawanie punktów ECTS i ocen odbywa się na pisemny wniosek studenta (załącznik 5 do niniejszej uchwały). Uznawanie ocen jest możliwe tylko w ramach danego poziomu studiów, pomiędzy tymi samymi lub różnymi kierunkami studiów. Student kieruje wniosek do dziekana, przez dyrektora ds. dydaktycznych danego kierunku, który wniosek opiniuje. Dyrektor ds. dydaktycznych w szczególności potwierdza zgodność / korespondowanie treści modułów zajęć (zajęcia lub grupa zajęć).

Do podania w przedmiotowej sprawie student bezwzględnie dołącza sylabus modułu zajęć oraz indeks lub wydruk z elektronicznego systemu obsługi studiów (np. USOS), lub też suplement uczelni, na której dany moduł zajęć został zrealizowany. W przypadku wniosku, w którym dany moduł zajęć (zajęcia lub grupa zajęć) został zaliczony na podstawie tak zwanego „zaliczenia” (bez oceny) będzie on opiniowany, rozpatrywany negatywnie.

Podanie w tej sprawie musi zostać złożone nie później niż w drugim tygodniu zajęć dydaktycznych danego semestru roku akademickiego. Po tym terminie podanie nie będzie rozpatrywane. Rozstrzygnięcia dotyczące uznania punktów ECTS i ocen należą jedynie do kompetencji dziekana.

§ 35 pkt 3

W myśl zapisów regulaminu od rozstrzygnięć dziekana, o których mowa w § 35 pkt 2, przysługuje studentowi tylko wniosek o ponowne rozpatrzenie sprawy przez dziekana. Ponowne rozpatrzenie wniosku i decyzja są ostateczne.

PRZEJŚCIE NA WYŻSZY SEMESTR, POWTARZANIE ZAJĘĆ LUB SEMESTRU

§ 36

Okresem zaliczeniowym na studiach jest semestr studiów.

§ 37 pkt 1

Warunkiem zaliczenia semestru jest zaliczenie modułów zajęć (zajęcia lub grupa zajęć) przewidzianych w semestralnym planie studiów lub innych uznanych przez dziekana.

Dziekan w wyjątkowych sytuacjach, na pisemny i uzasadniony rzeczowo wniosek studenta, po pozytywnym zaopiniowaniu przez dyrektora ds. dydaktycznych, może uznać moduł zajęć realizowany poza semestralnym planem studiów jako podstawę zaliczenia semestru.

§ 37 pkt 2

Rada Wydziału nie określa obniżonych minimalnych warunków zaliczenia semestru (roku), wprowadza natomiast:

- liczbę punktów kredytowych (ECTS) jaką student musi uzyskać, aby zostać powtórnie wpisanym na ten sam semestr, którą określa się na nie mniej niż 15 punktów kredytowych. Punkty ECTS dotyczą tylko modułów zajęć (zajęcia lub grupa zajęć) przewidzianych w semestralnym planie studiów lub innych uznanych przez dziekana;
- liczbę punktów kredytowych (ECTS) jaką student musi uzyskać, aby warunkowo kontynuować studia na semestrze wyższym, którą określa się na nie mniej niż 21 punktów kredytowych (ECTS). W ramach warunkowego kontynuowania studiów na następnym semestrze nie mogą być realizowane przedmioty wchodzące w skład sekwencji programowej. W powyższej sytuacji dziekan, na wniosek studenta, po uzyskaniu pozytywnej opinii dyrektora ds. dydaktycznych może zezwolić na kontynuowanie studiów w ograniczonym zakresie przewidzianym planem studiów w danym okresie zaliczeniowym. W przypadku uzyskania wpisu na kolejny semestr studiów student ma obowiązek w najbliższym z możliwych terminów lub w terminie wyznaczonym przez dziekana uzyskać liczbę punktów ECTS, która uzupełni deficyt punktowy;
- sumaryczny deficyt punktów (ECTS) określa się na 15 punktów kredytowych. Student posiadający sumaryczny deficyt punktowy na poziomie 16 punktów i więcej jest kierowany do powtarzania semestru i nie przysługuje mu prawo do kontynuowania studiów na semestrze wyższym, nawet kiedy w bieżącym semestrze uzyskał co najmniej 21 ECTS.

§ 37 pkt 3

Student, który nie spełnił warunków zaliczenia semestru określonych w § 37 pkt 1 jest wpisywany na semestr wyższy po złożeniu podania o warunkowy wpis na semestr wyższy. Podanie w tej sprawie student składa niezwłocznie do dziekana, przez dyrektora ds. dydaktycznych, ale nie później niż na 3 dni robocze od zakończenia sesji poprawkowej (wzór podania stanowi załącznik 6). Dyrektor ds. dydaktycznych wyraża swoją opinię w przedmiotowej sprawie.

Student, pomimo przysługującego mu prawa do wpisu warunkowego na semestr wyższy, rezygnując z niego, jest zobowiązany do złożenia w terminie 7 dni od zakończenia sesji poprawkowej pisemnej rezygnacji z kontynuowania studiów na wyższym semestrze. Tym samym student może zostać wpisywany powtórnie na ten sam semestr (wzór podania stanowi załącznik 7).

§ 38 pkt 2

W myśl zapisów § 37 pkt 2 student może otrzymać zgodę na powtórny wpis na ten sam semestr jeśli z modułów zajęć (zajęcia lub grupa zajęć) przewidzianych w semestralnym planie studiów lub innych uznanych przez dziekana uzyska nie mniej niż 15 punktów kredytowych.

§ 38 pkt 3

Student, który spełnił warunki z § 38 pkt 2 wpisywany jest powtórnie na ten sam semestr po złożeniu podania o powtórny wpis. Podanie w tej sprawie student składa niezwłocznie do dziekana, przez dyrektora ds. dydaktycznych, ale nie później niż na 3 dni robocze od zakończenia sesji poprawkowej (wzór podania stanowi załącznik 8). Dyrektor ds. dydaktycznych wyraża swoją opinię w przedmiotowej sprawie.

Student, pomimo przysługującego mu prawa do powtórnego wpisu na ten sam semestr, w przypadku gdy rezygnuje z tego prawa, zobowiązany jest do złożenia w terminie 7 dni od zakończenia sesji poprawkowej pisemnej rezygnacji ze studiów (wzór rezygnacji stanowi załącznik 9).

ZMIANA TOKU STUDIÓW

§ 39 pkt 1, ust. 2

Ze względu na to, że na wydziale w bieżącym roku akademickim studia odbywają się tylko w trybie stacjonarnym, Rada Wydziału nie ustala zasad zmiany formy studiów.

§ 41 pkt 4

Dziekan udzielając zgody na przyjęcie studenta z innej uczelni, może zasięgnąć opinii dyrektora ds.

dydaktycznych, w szczególności w kwestiach dotyczących: zaliczenia dotychczasowych osiągnięć studenta, określenia semestru od którego student rozpocznie studia, wskazania modułów zajęć (zajęcia lub grupa zajęć) do uzupełnienia wraz z terminami ich realizacji.

§ 42 pkt 7

Dziekan jedynie w wyjątkowych sytuacjach, uzasadnionych ważnymi okolicznościami, wyraża zgodę na uczestniczenie w niektórych zajęciach, uzyskiwanie zaliczeń i zdawanie egzaminów w czasie urlopu studenta od zajęć (urlopu dziekańskiego).

SKREŚLENIE Z LISTY STUDENTÓW

§ 44 pkt 4

Rada Wydziału nie ustala katalogu przypadków, w których dziekan odmawia zgody na reaktywację (wznowienie studiów).

§ 44 pkt 5

Dziekan podejmując decyzję o reaktywacji (wznowieniu studiów), może zasięgnąć opinii dyrektora ds. dydaktycznych, w szczególności w kwestiach dotyczących: ustalenia dotychczasowych postępów w nauce, w tym efektów kształcenia lub / i uzyskanych punktów ECTS, określenia semestru, na który wpisze studenta oraz wskazania modułów zajęć (zajęcia lub grupa zajęć) do uzupełnienia wraz z terminami ich realizacji.

UKOŃCZENIE STUDIÓW

§ 44 pkt 7

Wznowienie studiów odbywa się na pisemny wniosek studenta skierowany do dziekana. Podstawą złożenia wniosku jest wszczęcie procedury dyplomowania znajdującej swoje odzwierciedlenie w zapisach § 3 załącznika do Zarządzenia Rektora nr 122/2014 lub wynikających z § 3 oraz § 7 Uchwały Rady Wydziału nr 4/2015.

§ 45

Warunki ukończenia studiów I i II stopnia

Warunkiem zrealizowania programu studiów pierwszego stopnia jest uzyskanie co najmniej 170 punktów ECTS, studiów drugiego stopnia 100 punktów ECTS. Warunkiem zrealizowania pełnego programu studiów pierwszego stopnia jest uzyskanie co najmniej 180 punktów ECTS, studiów drugiego stopnia 120 punktów ECTS.

Warunkiem dopuszczenia studenta do egzaminu dyplomowego jest:

- a) spełnienie wszystkich wymogów określonych w programie studiów;
- b) uzyskanie pozytywnej oceny pracy dyplomowej zgodnie z § 47 pkt 1;
- c) złożenie wszystkich wymaganych dokumentów w dziekanacie.

Na studiach pierwszego stopnia egzamin dyplomowy obejmuje złożenie pracy dyplomowej oraz egzaminu pisemnego. Przystąpienie do egzaminu warunkowane jest złożeniem pracy dyplomowej zgodnie z zapisami Uchwały Rady Wydziału 4/2015. Egzamin pisemny przeprowadza komisja powołana przez dziekana.

Egzamin dyplomowy na studiach drugiego stopnia ma formę ustną. Egzamin dyplomowy przeprowadza komisja powołana przez dziekana. Członkami komisji są: opiekun pracy oraz recenzent (recenzenci). Przewodniczącym komisji jest samodzielny pracownik nauki zaakceptowany przez Radę Wydziału na wniosek Rady Instytutu. Członkami komisji mogą być również inni nauczyciele akademicki oraz interesariusze zewnętrzni, których uczestnictwo i tryb wejścia w skład komisji reguluje Uchwała Rady Wydziału numer 3/2015 w sprawie wprowadzenia procedury przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

Egzaminy dyplomowe odbywają się w terminach ustalonych przez dziekana na wniosek Rady Instytutu.

Student po zrealizowaniu pełnego programu studiów uzyskuje tytuł zawodowy właściwy dla rodzaju studiów, kierunku i specjalności oraz staje się absolwentem Uniwersytetu Wrocławskiego.

Wymagania stawiane pracom dyplomowym

Ramowe wymagania stawiane pracom dyplomowym zawarte są w § 46 pkt 4 Regulaminu Studiów Uniwersytetu Wrocławskiego, w myśl którego w pracy dyplomowej student powinien wykazać się:

- umiejętnością stosowania metod właściwych dla swojego zakresu kształcenia,
- znajomością źródeł i literatury przedmiotu w zakresie opracowywanego tematu,
- umiejętnością właściwego skomponowania pracy,
- logiczną argumentacją i prawidłowym wyciąganiem wniosków oraz ścisłym formułowaniem sądów.

Tym samym Rada Wydziału postanawia, że praca dyplomowa na:

I poziomie studiów, z wyłączeniem studiów inżynierskich, może mieć charakter doświadczalny / empiryczny / projektowy bądź przeglądowy / literaturowy z tym że:

- praca o charakterze doświadczalnym / empirycznym / projektowym powinna zawierać: 1. Stronę tytułową, 2. Oświadczenie studenta o samodzielnym przygotowaniu pracy licencjackiej, 3. Spis treści, 4. Wprowadzenie, 5. Cel i zakres badań; 6. Materiały i metody, 7. Stan aktualnej wiedzy obejmującej badane zagadnienie, 8. Prezentacja wyników i dyskusja 9. Podsumowanie i wnioski końcowe, 10. Streszczenie i słowa kluczowe, 11. Bibliografię, 12 Spisy rzeczy;
- praca o charakterze przeglądowym / literaturowym powinna zawierać: 1. Stronę tytułową, 2. Oświadczenie studenta o samodzielnym przygotowaniu pracy licencjackiej, 3. Spis treści, 4. Wprowadzenie, 5. Cel i zakres badań; 7. Stan aktualnej wiedzy obejmującej badane zagadnienie, 8. Dyskusję, 9. Podsumowanie i wnioski końcowe, 10. Streszczenie i słowa kluczowe, 11. Bibliografię, 12 Spisy rzeczy (Uchwała Rady Wydziału nr 2/2013 z dnia 15 marca 2013).

Natomiast praca dyplomowa na studiach inżynierskich bezwzględnie musi mieć charakter projektowy / eksperymentalny / obliczeniowy.

II poziomie studiów musi zawierać: (1) jasno i jednoznacznie sformułowany cel, zakres i przedmiot pracy; (2) rozważania literaturowe / analizę literatury przedmiotu z jednoczesnym umieszczeniem celu, zakresu i przedmiotu pracy w literaturze przedmiotu z uzasadnieniem podjęcia badań w tym zakresie z krytycznym odniesieniem / dyskusją nad badaniami w przedmiotowym zakresie; (3) wskazaniem metod i technik stosowanych w przedmiocie prowadzonych badań; (4) dyskusją i rozważaniami / rozstrzygnięciami definicyjnymi jeśli wymaga tego cel i założenia pracy – przyjęcie określonego aparatu definicyjnego; (5) przedstawienia źródeł pochodzenia danych oraz zarysowania algorytmu / drogi postępowania zmierzającego do osiągnięcia celu pracy (6) krytycznej interpretacji uzyskanych wyników z odniesieniami do ustaleń w literaturze przedmiotu, a nie tylko zawarcia w tak zwanej części właściwej badań, sprawozdania z uzyskanych wyników; (7) podsumowania i wniosków końcowych, które nie stanowią literalnego powtórzenia najważniejszych uogólnień wyartykułowanych w części zasadniczej / empirycznej pracy dyplomowej.

§ 46 pkt 1

Zgodę na prowadzenie pracy dyplomowej przez osobę ze stopniem doktora lub specjalistę spoza Uczelni (na wniosek instytutu) wyraża dziekan. Pisemny wniosek w tej sprawie wraz ze stosownym uzasadnieniem musi zostać skierowany do dziekana nie później niż w pierwszym miesiącu prowadzenia / rozpoczęcia seminarium dyplomowego.

§ 46 pkt 1a

Obowiązki promotora, za zgodą dziekana, mogą wykonywać dwie osoby, z zaznaczeniem, że dotyczy to tylko prac dyplomowych przygotowywanych na II poziomie studiów. Wniosek w tej sprawie poza merytorycznym, rzeczowym uzasadnieniem konieczności objęcia opieką pracy przez dwie osoby musi zawierać:

- określenie zakresu prac / czynności / działań, za które będą odpowiedzialni poszczególni promotorzy;
- podział godzin dydaktycznych stanowiących ekwiwalent za opiekę nad przygotowaniem pracy dyplomowej pomiędzy promotorów;
- wskazanie jednego z promotorów jako osoby odpowiedzialnej w całości za wykonanie wszystkich zadań promotora pracy dyplomowej, czyli tych wszystkich czynności które podejmuje się w sytuacji, kiedy jest jeden promotor.

Wniosek w tej sprawie musi wpłynąć do dziekana przynajmniej na miesiąc przed zatwierdzeniem wykazu tematów prac dyplomowych przez Rady Instytutów. Wniosek musi być podpisany przez obu promotorów i parafowany przez dyrektora ds. dydaktycznych.

Dziekan w wyjątkowych sytuacjach może wyrazić zgodę na objęcie przygotowywania pracy dyplomowej po zatwierdzeniu wykazu tematów prac dyplomowych przez Rady Instytutów. Jednak wniosek w tej sprawie nie może wpłynąć później niż na miesiąc przed zakończeniem pierwszego semestru studiów.

Decyzja dziekana w tej sprawie jest ostateczna.

§ 46 pkt 3

Tematy realizowanych prac dyplomowych zatwierdzają Rady Instytutów. Ich ostateczne brzmienie podawane jest nie później niż na dwa semestry, dla studiów drugiego stopnia, a dla studiów pierwszego stopnia, nie później niż semestr przed ukończeniem studiów. Po tym terminie temat nie powinien ulec zmianie. Ewentualna zmiana brzmienia tytułu pracy dyplomowej może dotyczyć jedynie doprecyzowania tematu pracy. Wniosek w tej sprawie kieruje do dziekana promotor / promotorzy pracy dyplomowej zawierający merytoryczne uzasadnienie doprecyzowania tematu. Wykaz realizowanych tematów prac dyplomowych umieszczany jest na stronie WWW instytutu i przekazywany w formie elektronicznej i wydruku do dziekanatu.

§ 46 pkt 4

Pracą dyplomową może być opublikowany artykuł naukowy prezentujący wiedzę i umiejętności studenta związane z danym kierunkiem studiów, poziomem i profilem kształcenia oraz umiejętności samodzielnego

analizowania i wnioskowania.

Artykuł, o którym mowa, musi zostać opublikowany w czasopiśmie z aktualnego wykazu MNiSW (lista/część A lub B). Sugeruje się, aby artykuł był opracowaniem jednoautorskim, w szczególności kiedy został opublikowany w czasopiśmie z listy B. W przypadku opracowania wieloautorskiego student przedkładający artykuł naukowy jako pracę dyplomową musi być pierwszym autorem. Artykuł musi zostać opublikowany (w wersji papierowej lub elektronicznego dostępu) do momentu obrony pracy dyplomowej, gdyż podlega on całemu procesowi dyplomowania wynikającemu z regulaminu studiów.

Artykuł naukowy, mający stanowić pracę dyplomową (II poziom studiów) lub być elementem składowym procesu dyplomowania (I poziom studiów), podlega zasadom przeprowadzania egzaminu dyplomowego wprowadzonym Uchwałą Rady Wydziału numer 3/2015 w sprawie wprowadzenia procedury przeprowadzania egzaminu dyplomowego.

W przypadku opracowania wieloautorskiego łączny wkład pracy Studenta, przedkładającego artykuł naukowy jako pracę dyplomową, musi być dominujący (co najmniej 50 %). Na łączny wkład pracy składają się takie elementy jak: (1) przegląd literatury przedmiotu, (2) pozyskanie i opracowywanie danych, (3) edycja tekstu artykułu, (4) dyskusja, (5) wnioski i podsumowanie. Zaznaczyć należy, że w żadnym z wymienionych elementów udział Studenta nie może być niższy niż 50 %. W przypadku artykułów przeglądowych nie jest brany pod uwagę element związany z pozyskaniem i opracowywaniem danych. Deklaracja łącznego wkładu pracy w powstanie artykułu naukowego mającego stanowić pracę dyplomową w załączniku do niniejszej uchwały (załącznik 10).

Deklaracja przedłożenia artykułu naukowego jako pracy dyplomowej powinna być złożona z uwzględnieniem terminów zapisanych w § 46 pkt 3 załącznika do regulaminu studiów. W uzasadnionych przypadkach deklaracja ta może również zostać złożona po upływie wcześniej przywołanych terminów.

W obu przypadkach deklarację w przedmiotowej sprawie, parafowaną przez dyrektora ds. dydaktycznych, składa Student do dziekana. W deklaracji promotor pracy dyplomowej oświadcza, że przyjmuje do wiadomości oraz akceptuje taką formę pracy dyplomowej (artykuł naukowy) i zobowiązuje się do dołożenia wszelkich starań zmierzających do opublikowania artykułu naukowego mającego być podstawą procesu dyplomowania. W deklaracji bezwzględnie musi znaleźć się informacja w jakim czasopiśmie ma zostać opublikowany artykuł naukowy z zaznaczeniem czy znajduje się on na liście A czy B oraz czy będzie to opracowanie samodzielne czy wieloautorskie.

W przypadku:

- nieopublikowania artykułu naukowego, mającego stanowić podstawę / element procesu dyplomowania, w regulaminowym terminie stosowane będą zapisy § 48. 1. pkt 5;

nieopublikowania artykułu naukowego ze względu na odrzucenie artykułu / odmowę jego opublikowania Student realizuje pracę dyplomową w obszarze problematyki wcześniej przygotowywanego artykułu naukowego. W sytuacji kiedy ma nastąpić zmiana formy pracy dyplomowej Student informuje dziekana, załączając opinię dyrektora ds. dydaktycznych, stosownym pismem. Na wniosku o zmianę formy pracy dyplomowej musi widnieć zgoda / akceptacja promotora.

§ 46 pkt 5

Praca dyplomowa może być opracowana przez zespół studentów, która staje się wspólną dla wszystkich. Pisemny wniosek w tej sprawie do dziekana może złożyć zespół / grupa studentów, osoba prowadząca seminarium lub opiekun koła naukowego, jeśli praca powstała w ramach studenckiego ruchu naukowego (§ 46 pkt 6 Regulaminu Studiów). Wniosek w tej sprawie nie może wpłynąć później niż na miesiąc przed zakończeniem piątego semestru na studiach licencjackich oraz semestru drugiego na studiach magisterskich. Po tych terminach wniosek w tej sprawie nie powinien być rozpatrywany, chyba że dziekan uzna argumentację i wyjaśnienia przedstawione we wniosku. Wniosek w tej sprawie musi być pozytywnie zaopiniowany przez prowadzącego seminarium oraz promotora / promotorów pracy dyplomowej. W przypadku pracy powstałej w ramach studenckiego ruchu naukowego wymagana jest również opinia opiekuna koła naukowego lub osoby przez nią wskazanej do wyrażenia opinii merytorycznej w przedmiocie, który stanowi o wartości pracy. Każdy z wniosków musi zawierać przekonujące uzasadnienie do opracowania pracy dyplomowej przez zespół studentów i orientacyjny wkład poszczególnych osób zespołu w realizację problematyki składającej się na pracę dyplomową. Decyzja dziekana w tej sprawie jest ostateczna.

§ 46 pkt 6

Jako praca dyplomowa może być przyjęta praca powstała w ramach studenckiego ruchu naukowego. Pisemny wniosek w tej sprawie do dziekana może złożyć zespół / grupa studentów koła naukowego lub opiekun koła naukowego. Wniosek w tej sprawie nie może wpłynąć później niż na miesiąc przed zakończeniem piątego semestru na studiach licencjackich oraz semestru drugiego na studiach magisterskich. Po tych terminach wniosek w tej sprawie nie powinien być rozpatrywany, chyba że dziekan uzna argumentację i wyjaśnienia przedstawione we wniosku. Wniosek w tej sprawie musi być pozytywnie zaopiniowany przez prowadzącego seminarium, promotora / promotorów pracy dyplomowej oraz opiekuna koła naukowego lub osoby przez nią wskazanej do wyrażenia opinii merytorycznej w przedmiocie, który stanowi o wartości pracy. Wniosek musi zawierać przekonujące uzasadnienie do opracowania pracy dyplomowej przez zespół studentów i orientacyjny wkład poszczególnych osób zespołu w realizację problematyki składającej się na pracę dyplomową. Decyzja dziekana w tej sprawie jest ostateczna

§ 46 pkt 9

Zobowiązuje się studentów wydziału do bezwzględnego umieszczenia w pracy dyplomowej tłumaczenia tytułu pracy, streszczenia oraz słów kluczowych w języku angielskim.

§ 46 pkt 12

Oceny pracy dyplomowej dokonuje promotor / promotorzy i recenzent. Za istotną rozbieżność oceny pracy dyplomowej uznaje się różnicę nie mniej niż 1,5 oceny. W przypadku jej stwierdzenia każdorazowo dziekan zasięga opinii drugiego recenzenta, którego ocena pracy jest rozstrzygająca (Uchwała Rady Wydziału numer 3/2015 w sprawie wprowadzenia procedury przeprowadzania egzaminu dyplomowego).

§ 46 pkt 13

Na wszystkich kierunkach I poziomu studiów (licencjackich / inżynierskich) realizowanych na wydziale oceny pracy dyplomowej, w roli recenzenta, może dokonywać pracownik z tytułem doktora o ile jest specjalistą lub posiada dorobek naukowy z zakresu problematyki recenzowanej pracy.

Natomiast na wszystkich kierunkach II poziomu studiów realizowanych na wydziale oceny pracy dyplomowej dokonuje przynajmniej jeden doktor habilitowany, lub profesor.

Nadzór nad spełnieniem tych warunków dziekan powierza dyrektorom ds. dydaktycznych.

§ 47

W razie nieobecności promotora przekraczającej 90 dni, dziekan na wniosek dyrektora ds. dydaktycznych może wyznaczyć nowego promotora pracy dyplomowej. Jeśli w tej sprawie wpłynął wniosek od studenta, dziekan wyznacza nowego promotora pracy dyplomowej po zasięgnięciu opinii dyrektora ds. dydaktycznych. Decyzja dziekana jest ostateczna.

§ 48 pkt 6

Szczegółowe zasady przeprowadzania egzaminu dyplomowego ustalono Uchwałą Rady Wydziału numer 3/2015 w sprawie wprowadzenia procedury przeprowadzania egzaminu dyplomowego z późniejszymi zmianami (Uchwała Rady Wydziału 36/2017).

Prawo wiążącej interpretacji postanowień niniejszego Załącznika do Regulaminu Studiów przysługuje dziekanowi.

DEKLARACJA

łącznego wkładu pracy w powstanie artykułu naukowego
mającego stanowić pracę dyplomową

Ja niżej podpisany ..... (*imię i nazwisko*)
legitymujący się indeksem ..... (numer albumu) oświadczam, że artykuł
naukowy pod tytułem .....
.....
.....
opublikowany w czasopiśmie .....
.....
jest opracowaniem mojego autorstwa / opracowaniem wieloautorskim (*niepotrzebne skreślić*).
Czasopismo, o którym mowa wyżej, znajduje się na liście A / B (*niepotrzebne skreślić*) MNiSW.

Dotyczy opracowania wieloautorskiego

Współautorami artykułu naukowego są:

1. .... (*imię i nazwisko*)
2. .... (*imię i nazwisko*)
3. .... (*imię i nazwisko*)

Oświadczam że łączny wkład pracy w powstanie artykułu wyniósł co najmniej 50 %, na który złożyły się następujące elementy składowe ¹:

Wyszczególnienie	Udział (punkty procentowe)
(1) przegląd literatury przedmiotu	..... %
(2) pozyskanie i opracowywanie danych ²	..... %
(3) edycja tekstu artykułu	..... %
(4) dyskusja	..... %
(5) wnioski i podsumowanie	..... %

Jako współautorzy oświadczamy, że podane wyżej dane są zgodne ze stanem faktycznym

1. .... (*imię i nazwisko*) .....
(czytelny podpis)
2. .... (*imię i nazwisko*) .....
(czytelny podpis)
3. .... (*imię i nazwisko*) .....
(czytelny podpis)

_____
(czytelny podpis studenta)

¹ Udział w każdym z elementów nie może być mniejszy niż 50 %.

² Nie dotyczy artykułów przeglądowych.